

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

29 An lex irregularitatis, se extendat ad mandantem homicidium, si mandatarius occidatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

QVAESTIO XXIX.

An Lex Irregularitatis, se extendat ad mandantem homicidium, si Mandatarius occidatur.

CASVS.

TITIVS Cæsari mandauerat, vt Pompeium occideret. Accidit tamen, vt, dum Cæsar tormentum igneum contra Pompeium explodere tentabat, Pompeius illum præuenerit, ac occiderit. Quæritur; Vtrum Titius in irregularitatem inciderit.

SUMMARIVM.

- 2 Titius in irregularitatem incidisse non videtur.
- 3 Non incidit, neque ex homicidio voluntario, neque ex casuali.
- 4 Sicut Medicus, ex morte Infirmi non fit irregularis.
- 5 Iura, de hoc casu non loquuntur.
- 6 Titius, non fuit causa mortis Mandatarij.
- 7 Sicut qui Furi consulit furtum non propterea eius morti cooperatur.
- 8 Probabilius tamen est, Titium irregularitatem incurrisse.
- 9 Suo Mandato fuit causa, vt Mandatarius mortis periculo exponeretur.
- 10 Sicut, si illi consulisset, vt se occideret.
- 11 Et sicut, ipse Mandatarius, illi periculo se exponendo, peccauit.
- 12 Et sicut consulens alteri transitum per viam periculosam.
- 13 Mors Mandatarij, imputatur Titio tanquam Cause.
- 14 Medicamenta, non constituunt Infirmum in mortis periculo,
- 15 Titius factus est irregularis, quatenus suo mandato fuit occasio mortis Mandatarij.
- 16 Verè fuit causa iniusta illius mortis.
- 17 Furtum non est actio, mortis periculum ex se asserens.
- 18 Et si asserret, etiam Consulens furtum fieret irregularis.
- 19 Dans operam actioni periculosa homicidij, fit irregularis.

RATIONES DVEITANDI.

LEgis, præsertim pœnalis, extensio, ex quibusdam casibus ad irregularitatem spectantibus, clarius adhuc innotescet. Lex enim irregularitatis, extendere se non videtur ad Mandantem homicidium, si Mandatarius occidatur; Vnde nec Titius in irregularitatem incidisse videtur. *Vasquez 1. 2. disp. 100. num. 45. Henriq. lib. 14. cap. 16. Gaspar. Hurtado d. 2. de irreg. d. ff. 6. num. 22.*

Primò; Quia neque in irregularitatem incidit ex homicidio voluntario, neque ex casuali: non ex voluntario, quia non habuit expressam voluntatem, vt Cæsar in eà occasione constitutus, occideretur, vt suppono.

pono. Neque ex casuali, quia eius mandatum non dirigebatur, nec tendebat ad occisionem ipsius Cæsaris, sed Pompeij; neque Titius Cæsari mandavit, ut seipsum occideret, aut occideretur ab alio. Ergo irregularitas contra mandantes homicidium lata, ad Titium se extendere non potuit, nisi Pompeio occiso; Huius enim homicidium, fuit obiectum, ac terminus mandati.

4 Secundò; Quia quamvis Infirmus, ex medicamentis alijs probabilibus, à Medico, vel Chirurgo datis, casu moriatur, non propterea Medicus, aut Chirurgus irregularitatem incurrunt. Ergo similiter, quamvis Cæsar, occasione mandati habiti ad Pompeium occidendum, fuerit occisus, non propterea Titius mandans, ullam irregularitatem incurrit; ideo enim Medicus, & Chirurgus irregularitatem ex Infirmi morte non contrahunt, quia medicamenta illi data, ex se tendebant potius ad eius conseruationem, quam ad mortem. Sed etiam mandatum à Titio Cæsari datum ad Pompeium occidendum tendebat potius in bonum ipsius Cæsaris, quam in mortem; illi enim erat lucrosus, Ergo etiam Titius ex Cæsaris morte, nullam irregularitatem incurrit.

5 Tertio; Quia iura, dum homicidium Mandanti, irregularitatem imponunt, loquuntur de eo, qui dat mandatum ad alium occidendum, si alius occidatur, non verò de eo, qui indirectè mandat ut quis mortis periculo se exponat. Titius autem ad summum Cæsari mandavit, ut mortis periculo se exponeret.

6 Quarto; Quia, ut quis, propter homicidium, irregularitatem incurrat ex delicto, necessitiò requiritur, ut sit cau-

sa iniusta illius homicidij, requiritur enim culpa mortalis; sed Titius, esse non potuit causa iniusta homicidij Cæsaris, sicut fuisset Pompeij, si hic à Cæsare fuisset occisus; Tum quia mandatum erat de morte Cæsaris; Tum quia volenti, & consentienti non fit iniuria, Cæsar autem, libens, & volens, hoc mandatum acceptavit. Ergo ex Cæsaris morte, irregularitatem incurrere non potuit.

Quintò; Quia, qui Furi consulit furtum, quamvis prævideat imminere periculum, ne propter illud à Iudice comprehendatur, ac morte damnetur, non tamen propterea irregularitatem incurrit, si forte Fur à Iudice comprehendatur, & occidatur; Quia ad illam mortem non concurrat, nec ut publicus minister, neque per vllum actum iniustitiæ contra Furem; Illi enim furtum consulendo, nullam fecit iniuriam. Ergo similiter Titius mandans Cæsari homicidium Pompeij, quamvis præviderit, aliquod inde periculum ipsi Cæsari imminere, non propterea irregularitatem incurrit, illius enim mortis nullo modo fuit causa iniusta.

RESOLVTIO.

Respondetur tamen, Titium probabilis irregularitatem incurrisse. *Nauar. c. 27. n. 233. Suarez disp. 44. sect. 3. num. 18. Coninch. disp. 18. dub. 8. n. 47. Auilapar. 7. disp. 6. sect. 2. dub. 5. concl. 4. Castrop. de cens. disp. 16. pun. 15. §. 2. n. 15. & alij apud istos.*

Primò; Quia Titius suo mandato fuit causa voluntaria, ut Cæsar in eo periculo constitueretur, & à Pompeio occideretur. Ergo irregularitatem incurrit,

non

non quatenus formaliter mandans homicidium, sed quatenus suo mandato fuit causa periculi, ac mortis ipsius Caesaris.

10. Secundò; Quia consulens alteri, ut se occidat, secuta morte, est irregularis, quia suo consilio vere fuit homicida; Quamvis enim proximè injuriam non intulerit ei, qui consilium accepit, quia volenti, & consentienti non fit iniuria, injuriam tamen intulit ei, qui erat Dominus vitæ illius; V. gr. Deo, vel Republicæ. Ergo etiam Consulens, ut mortis periculo se exponeret, secuta morte, factus est irregularis. In moralibus enim, idem est, facere, ac morali faciendo periculo se exponere. Cum ergo Titius, suo mandato, Caesarem morali mortis periculo exposuerit, eius morte secuta, irregularitatem contraxit. Cum enim, suo mandato, fuerit causa iniusta illius periculi, censetur etiam fuisse causa iniusta mortis inde secutæ.

11. Tertiò; Quia ipse Cæsar, mortis periculo se exponendo, vere peccavit contra iustitiam; abusus enim est vitæ suæ, cuius ipse non erat Dominus; ideoque vere fuit sui ipsius homicida. Ergo à fortiori peccavit Titius, suo mandato, illum in proximo mortis periculo, ac occasione constituendo, ideo vere; suo mandato, fuit illius homicida; Unde consequenter irregularitatem incurrit.

12. Quartò; Quia dans alteri consilium transeundi per viam, in qua novit esse eius inimicos, illi insidias tendentes, si ab eis occidatur, censetur causa moralis illius mortis, ac irregularitatem incurrit. Ergo etiam Titius, mandans Cæ-

sari homicidium, si ipse Cæsar occidatur, censendus erit causa moralis illius mortis, & irregularitatem incurret. Ideo enim consulens censetur causa moralis homicidij secuti, quia suo consilio eum, cui consilium dedit, probabili mortis periculo exposuit. Sed etiam Titius, suo mandato, Caesarem in simili periculo constituit. Ergo si consulens censendus est causa moralis homicidij secuti, etiam Titius censendus erit causa moralis homicidij Caesaris.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

NEque obstant rationes in contrari-
um. Ad primam enim responde-
tur, Titium, irregularitatem incurrisse
ex homicidio casuali, quatenus Cæsa-
rem probabili mortis periculo exposuit;
Unde illi, Caesaris mors imputatur, tan-
quam causæ; Causa enim periculi, cen-
setur etiam causa eorum, quæ sequuntur
ex tali periculo.

Ad secundam est evidens disparitas; 14
Nam medicamenta non sunt ex se consti-
tutiva Infirmi in mortis periculo, sed po-
tius in via ad sanitatem. Ad mandatum
Cæsari datum, illum constituit in proba-
bili mortis periculo. Hinc autem fit, ut
Titius volens tale periculum, censetur
etiam indirecte saltem, ac implicite vo-
luisse omnia, quæ ex tali periculo se-
cuta sunt, & consequenter mortem ip-
sius Cæsaris.

Ad tertiam respondetur: Titium ir- 15
regularitatem non incurrisse, quatenus
fuit formaliter mandans, sed quatenus
suo mandato fuit occasio, & causa,

T 3

vt

vt Cæsar temerè mortis periculo se exponeret, & consequenter, quatenus fuit causa saltem indirecta mortis ipsius Cæsaris, de qua alibi iura loquuntur.

16 Ad quartam respondetur; Titium vere fuisse causam iniustam homicidij Cæsaris; illum enim mortis periculo exponendo, peccauit contra iustitiam, saltem respectu illius; qui erat Dominus vitæ illius, V. gr. respectu Reipublicæ; sicque fuit causa iniusta illius mortis.

17 Ad quintam respondetur primo; Furtum, ex se, non esse actionem adeo periculosam comprehensionis, & condemnationis, sicut est periculosa, intentio mortis alterius; Non enim tam frequenter comprehenduntur Fures; Vnde, cum comprehenditur aliquis, censetur per accidens tantum comprehendi, ex aliqua alia circumstantia, & non ex natura ipsius furti. At, cum quis alterius mortem intentans, occiditur, non censetur occidi per accidens, ex aliqua alia circumstantia superueniente, sed ex natura ipsius attentationis. Hæc enim secum habet annexum hoc periculum.

Respondetur secundo; Etiam consilium furti, si furtum fuit præuisum, vt periculosum condemnationis, fuisse causam

iniustam mortis Furis, ideoque Consulentem, irregularitatem incurrisse. Fur enim ius habebat, ne illi hoc consilium daretur cum præuisione talis periculi; Et dare illi consilium furandi, in talibus circumstantijs fuit, illum probabili mortis periculo exponere; quod sine graui peccato iniustitiæ, fieri non potuit.

COROLLARIUM.

Colligitur ex dictis; Quando aliquis actio est de se periculosa, & homicidij causatiua, eum, qui tali actioni dat operam, irregularitatem contrahere, si mors sequatur; quia exercens opus de se periculosum, voluntariè periculum amplectitur; Ei autem, qui alicui periculo voluntariè se exponit, adscribitur effectus inde secutus tanquam voluntarius indirectè, & in causâ. Vnde, qui alicui iniurias, illi ab alio illatas retulit, si propterea iniurijs affectus illum occidat, irregularitatem incurrit, quia iniurias referendo, eum mortis periculo exposuit, ideoque ei imputatur mors inde secuta tanquam causæ.

* * *

QVAE-